

FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO I MEDICINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Towards Safe, Optimized and personalized radiology and Radiotherapy procedures for pregnant patients

Horvje BRKIĆ

Na prvom otvorenom pozivu PIANOFORTE (u sklopu natječaj HORIZON-EURATOM-2021-NRT-01) za financiranje kompetitivnih znanstveno istraživačkih projekata, članovi Katedre za biofiziku biologiju i kemiju Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo te Katedre za biofiziku i medicinsku fiziku Medicinskog fakulteta ostvarili su izniman rezultat te je projekt akronima SONORA, pod njihovim vodstvom, odobren za financiranje. U projektu punog naziva „Towards safe, optimized and personalized radiology and radiotherapy procedures for pregnant patients” sudjeluje 17 institucija iz 12 europskih zemalja a ukupna vrijednost projekta iznosi 1.500.000 €. Predviđeno je trajanje projekta 48 mjeseci.

Ciljevi projekta su razvoj fizičkih i računalnih antropomorfnih fantoma trudnice u različitim stadijima trudnoće, identificiranje faktora za procjenu doze ozračenja fetusa u dijagnostičkoj i intervencijskoj

radiologiji, razvoj i testiranje kliničkih alata za procjenu fetalne doze u radioterapijskim postupcima ovisno o anatomskim karakteristikama majke. Projekt će rezultirati doziometrijskim preporukama za provođenje procjene fetalne doze kod trudnica ili potencijalno trudnih pacijentica koje su podvrgnute radiološkim ili radioterapijskim postupcima. Podaci o fetalnoj dozi i povezanim rizicima raspravljati će se sa zainteresiranim skupinama kako bi se povećala kvaliteta komunikacije s pacijentima.

FILOZOFSKI FAKULTET U OSIJEKU

CA22115- A Multilingual Repository of Phraseme Constructions in Central and Eastern European Languages (PhraConRep)

Vladimir KARABALIĆ

- **Voditeljica i suvoditelj:** prof. Dr. phil. Katrin Schlund i prof. dr. sc. Vladimir Karabalić
- **Trajanje projekta:** 1.12.2023. do 31.10.2027.
- **Iznos financiranja:** 125.046,40 eura za prvu godinu provođenja projekta
- **Izvor financiranja:** COST – European Cooperation In Science & Technology

Za uspješnu komunikaciju na stranom jeziku potrebno je, među ostalim, poznavati i ustaljene kombinacije riječi, tzv. frazeme. U sklopu COST akcije pod kraticom PhraConRep razvija se višejezični rječnik posebnog tipa frazema pod nazivom frazemske konstrukcije (PhraCons). To su skupovi riječi u kojima je jedan dio leksički fiksiran, a drugi se dio leksički popunjava tek u konkretnom komunikativnom kontekstu. Primjeri su PhraConsa: *jednom*

X, uvijek X; X je/su X (djeca su djeca, dogovor je dogovor, ...); eto ti tvo-/vam vaš-/jim njihov- ... X (eto ti tvog junaka!, eto vam vaš zapadni kapitalizam!, ...); N i X! (on i poštenje!, ja i matematika!, ...); i to mi je/su mi neki X! (baš mi je/su mi to neki X! (i to mi je neki život!, baš su mi to neki centri moći!, ...); opet ti/vi/on/oni sa svojim X! (opet on sa svojim pitanjima!, opet ti sa svojim floskulama!, ...); praktički X (to je praktički svejedno, efekt je praktički nikakav, ...), i još stotine drugih i u hrvatskom i u još 13 jezika srednje, istočne i jugoistočne Europe obuhvaćenih projektom: albanski, bosanski, bugarski, češki, mađarski, makedonski, njemački, poljski, ruski, slovački, slovenski, srp-

ski i ukrajinski. Četrnaestojeznični će rječnik u slobodnom internetskom pristupu služiti kao jedinstven alat učenici-ma određenog stranog jezika, nastavnicima, prevoditeljima i ostalima koji se na poslu ili privatno služe nekim od navedenih jezika. Profesorica Katrin Schlund sa Sveučilišta Martina Luthe- ra Halle-Wittenberg i profesor Vladimir Karabalić s Filozof- skog fakulteta Sveučilišta u Osi- jeku vode timove znanstvenika i jezičnih stručnjaka (trenuta- no njih oko 150, uz konstan- tno rastući broj) koji razvijaju teorijsku podlogu i zajedničku terminologiju za prikupljanje, opis i usporedbu frazemske konstrukcije u 14 gore navede-

nih jezika. Ta mnogojezičnost navedene COST akcije dopri- nosi očuvanju europskog više- jezičnog naslijeđa. COST akcija strukturirana je u pet radnih skupina: 1. teorija i tipologija, 2. razvoj repozito- rija, 3. unos podataka i prije- vod, 4. učenje i poučavanje te 5. diseminacija i komunikaci- ja. Nositelj je projekta Filozof- ski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera s dekanom izv. prof. dr. Ivanom Trojanom kao pravnim i financijskim predstavnikom, a akciju finan- cira European Cooperation In Science & Technology. Pravila COST financiranja propisuju godišnje izvještavanje o rezul- tatima ostvarenih aktivnosti i utrošenih sredstava, zbog čega je u ovom trenutku financijski definirana samo prva godina provedbe. Predviđeno je tra- janje projekta četiri godine. Projektni je menadžer Bruno Eržić, stručni suradnik za pro- jekte na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku. Doc. dr. sc. Stephanie Jug, prodekanica za znanost i međunarodnu su-

radnju Filozofskog fakulteta u Osijeku, članica je međunarod- nog Upravnog odbora te COST akcije. Prof. dr. Katrin Schlund redo- vita je profesorica slavistike na Sveučilištu Martina Luthe- ra Halle-Wittenberg. Na prije- diplomskom studiju predaje predmete iz morfologije, lek- sikologije i sintakse ruskog, hrvatskog i srpskog jezika. Na diplomskom i doktorskom stu- diju naglasak je njezine nastave na komparativnim temama, primjerice iz jezične tipologije ili kulturne lingvistike. Auto- rica je oko 30 znanstvenih ra- dova, uključujući članke u re- nomiranim časopisima poput *Russian Linguistics* i *Die Welt der Slaven*. Njezina istraživa- ka težišta uključuju različite vrste ustaljenih jezičnih oblika kao što su naprimjer formule uljudnosti ili sintaktički obras- ci koje istražuje empirijski ko- risteći se kvalitativnim i kvan- titativnim metodama. U okviru COST akcije PhraConRep prof. Schlund se sada posvećuje drugom području šablonizira-

nog jezika koje je do sada malo istraženo kako u teorijskoj tako i primijenjenoj lingvistici (di- daktici stranih jezika i prevo- denja). Prof. dr. Vladimir Karabalić redo- vitu je profesor u trajnom iz- boru na Katedri za njemački jezik i lingvistiku Filozofskog fakulteta u Osijeku. Na prijed- iplomskom studiju njemačkog jezika i književnosti predaje predmete iz njemačke sintakse i fonologije, a na diplomskom prevoditeljskom studiju pred- mete iz područja njemačko- hrvatskog prevođenja i teori- je prevođenja. Na doktorskom studiju Jezikoslovlje drži kole- gije iz pragmatičke lingvistike. Kao autor, suautor ili urednik objavio je deset knjiga iz po- dručja germanistike, lingvistike i translatologije te oko 40 znan- stvenih i stručnih članaka u domaćim i stranim časopisima i zbornicima. Za svoj rad do- bio je, među ostalim, Nagradu Vukovarsko-srijemske župani- je za iznimna postignuća u po- dručju znanosti i visokog obra- zovanja 2019. godine.

<http://phraconrep.com/>